

Όταν ο Κρόνος έγινε κυρίαρχος του κόσμου, θυμήθηκε την προφητεία του πατέρα του ότι κάποιο από τα παιδιά του θα τον ανατρέψει. Για να έχει το κεφάλι του ήσυχο, παραφύλαγε την γυναίκα του, Ρέα. Μόλις αυτή γεννούσε, ο Κρόνος έσπευδε και κατάπινε το νεογέννητο. Κατάπιε έτσι πρώτα την Εστία, έπειτα την Δήμητρα, μετά την Ήρα, στη συνέχεια τον Άδη και, τελευταίο, τον Ποσειδώνα. Όταν η Ρέα έμεινε έγκυος και στον Δία, αποφάσισε πως το πράγμα είχε παραγίνει. Κατέφυγε στην μητέρα της, Γη, και στον πατέρα της, Ουρανό, να την βοηθήσουν.

Και οι δυο, της προείπαν ότι ο γιος που θα γεννιόταν, θα ανέτρεπε την εξουσία του Κρόνου. Της προφήτεψαν μάλιστα όλα όσα έμελλε να συμβούν. Και την έστειλαν να γεννήσει στην Κρήτη.

Ο αρχαίος περιηγητής Πausανίας επικεντρώνει στην περιοχή της Μεγαλόπολης (στην Πελοπόννησο) το επεισόδιο που οδήγησε στην καθοριστική ανατροπή της παλιάς φρουράς των θεών από τη νέα γενιά του Δία και των αδερφών του. Λέει στο κεφάλαιο 36 των «Αρκαδικών»:

Όταν η Ρέα ήταν έγκυος, ήρθε στο βουνό Θαυμάσιον (τη σημερινή Πατερίτσα, δυτικά του Φαλάνθου που φτάνει ως τη Βυτίνα). Εκεί, ετοίμαζε την άμυνά της κατά του Κρόνου, που ήθελε το παιδί κι ερχόταν εναντίον της. Στο πλάι της Ρέας στάθηκαν οι Γίγαντες με αρχηγό τους τον Οπλάδαμο.

Ακολούθησε μάχη. Στη διάρκειά της, κάποιος από τους Γίγαντες πρέπει να σκοτώθηκε. Όμως, μέσα στον χαμό, η Ρέα κατάφερε να το σκάσει, να πεταχτεί ως την Κρήτη, όπου γέννησε κι έκρυψε τον Δία, και να ξαναγυρίσει. Ο Κρόνος νίκησε τελικά και η Ρέα, σύμφωνα με μια τοπική εκδοχή, του έδωσε να φάει μια φασκιωμένη πέτρα. Αυτή η προσφορά, έλεγαν οι εκεί κάτοικοι, έγινε στην Πατερίτσα, στην κορφή της οποίας υπήρχε η ιερή σπηλιά της Ρέας, όπου μόνον οι ιερείες της είχαν δικαίωμα να μπουν.

Έτσι έγιναν τα πράγματα κι όποιος, την εποχή του Pausanias, αμφέβαλλε, δεν είχε παρά να πεταχτεί ως τον λόφο με το ιερό του «Παιδός Ασκληπιού». Γράφει στο κεφάλαιο 32 των «Αρκαδικών» του ο περιηγητής:

«Εδώ έχουν εναποτεθεί και κόκαλα πολύ πιο μεγάλα από τα ανθρώπινα ° έλεγαν σχετικά με αυτά ότι είναι ενός από τους γίγαντες, που συγκέντρωσε ο Οπλάδαμος ως συμμάχους της Ρέας ».

Οι σύγχρονοι επιστήμονες βέβαια υποθέτουν ότι τα κόκαλα δεν ανήκαν σε Γίγαντα αλλά σε κάποιο προϊστορικό μεγαθήριο, από τα άφθονα που βρέθηκαν στην περιοχή, κυρίως της Μεγαλόπολης.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες

Η Ρέα παρέδωσε το μωρό στην Αμάλθεια να το μεγαλώσει και ξαναγύρισε στον άντρα της παριστάνοντας ότι ακόμη είχε το παιδί στην κοιλιά της. Όταν βρήκε ευκαιρία, φάσκιωσε μια μεγάλη πέτρα και την πρόσφερε στον Κρόνο, τάχα πως ήταν το νεογέννητο. Αυτός, χωρίς να ελέγξει το περιεχόμενο, κατάπιε κατά τη συνήθειά του την πέτρα μαζί με τις φασκιές. Ο Δίας μεγάλωνε στην Κρήτη αλλά ήταν πολύ φωνακλάς. Για να μην τον ακούσει ο Κρόνος, οι Ιδαιοί Δάκτυλοι, οι Κουρήτες και οι Κορύβαντες, που τον πρόσεχαν, έκαναν μεγάλο θόρυβο και σκέπαζαν τη φωνή του.

Ανάμεσα στους Κουρήτες που έκαναν φασαρία, όταν ο Δίας έκλαιγε μωρό, για να μην τον ακούσει ο Κρόνος και τον φάει, ήταν και ο Ιδαιός Ηρακλής. Στην Ηλεία πίστευαν πως ο Δίας πέρασε τη βρεφική του ηλικία, όχι στο Ιδαιόν άντρο της Κρήτης αλλά στα μέρη τους. Ο μύθος λέει πως ο Ιδαιός Ηρακλής και οι αδελφοί του, Ιδαιοί Δάκτυλοι ή Κουρήτες, άφησαν την Κρήτη κι έφτασαν στην Ολυμπία. Εκεί, ο Ιδαιός Ηρακλής έβαλε τα αδέρφια του να παραβγούν σε αγώνα δρόμου και στεφάνωσε τον νικητή με κότινο, εγκαινιάζοντας έτσι τους Ολυμπιακούς αγώνες. Και για τις πρώτες σίγουρες ολυμπιάδες που ξέρουμε, το μοναδικό αγώνισμα ήταν ο δρόμος ενός σταδίου: 192 μέτρα και 27 εκατοστά. Κι ανάμεσα στους πρώτους μυθικούς ολυμπιονίκες ήταν και ο Δίας που νίκησε τον πατέρα του, Κρόνο, στην πάλη κι ο Απόλλωνας που νίκησε τον Ερμή στον δρόμο και τον Άρη στην πυγμή. Ο ίδιος ο Απόλλωνας, όταν θα έφτιαχνε το πυθικό ιερό, στους Δελφούς, θα έφερνε Κρήτες και θα τους αποκάλυπτε τα άδυτα του ναού του. Και τα Πύθια ήταν αγώνες, επίσης, ονομαστοί στην αρχαιότητα.

Οπωσδήποτε, οι Ολυμπιακοί αγώνες ξεκίνησαν να υπάρχουν πολύ πριν να κατοικήσουν στον Όλυμπο οι Δώδεκα θεοί, καθώς ακόμα τα αδέλφια του Δία βρίσκονταν στην κοιλιά του Κρόνου. Υπήρχε βέβαια και άλλη εκδοχή για την καθιέρωσή τους. Και σ' αυτήν, ιδρυτής των αγώνων φέρεται ο Ηρακλής, όχι ο Ιδαίος αλλά ο πανελλαδικός ήρωας.

(τελευταία επεξεργασία, 1 Σεπτεμβρίου 2020)